

Fiskeridirektoratet
Postboks 185

5804 Bergen

Postmottak@fiskeridir.no

Trondheim, 13.09.2021

Deres referanse: 21/7393

Krav om rømmingshull i teiner anvendt i fiske etter sjøkreps, kongekrabbe og ervervsmessig fiske etter taskekrabbe og annen krabbe med unntak av snøkrabbe

Det vises til høring krav om rømmingshull i teiner anvendt i fiske etter sjøkreps, kongekrabbe og ervervsmessig fiske etter taskekrabbe og annen krabbe med unntak av snøkrabbe av 28. juni, 2021 med svarfrist 15. september, 2021. Sjømatbedriftene inngir med dette sitt høringssvar.

Bakgrunn for og forslaget:

Hvert år går et betydelig antall teiner tapt under fiske på sjøen. Etter at redskapen er tapt, vil den som oftest fortsette å fiske, såkalt «spøkelsesfiske». Et slikt «spøkelsesfiske» er svært uønsket ut ifra et dyrevelferdshensyn, samtidig som det medfører en skjult og unødvendig beskatning. Rømmingshull skal redusere faren for at teinene fortsetter å fiske etter at de er tapt, med de negative konsekvenser dette medfører.

Fiskeridirektoratet foreslår med dette at det innføres krav om at alle teiner som anvendes til fangst av sjøkreps, kongekrabbe, taskekrabbe og annen krabbe unntatt snøkrabbe skal ha rømmingshull montert etter nærmere angitt anvisning.

Et rømmingshull er ikke åpent under fisket. Rømmingshullet holdes tett under fisket ved bruk av ubehandlet bomullstråd. Ettersom tråden har en betydelig raskere nedbrytningstid enn teinens øvrige materialer, vil det bli en åpning (et rømmingshull) i teinen når tråden brytes ned. Rømmingshull ble påbudt i fiske etter hummer i 2018 og i fritidsfiske etter krabbe i 2019. På senere tids opprenskningstokt har man registrert at et økende antall teiner som har gått tapt innen disse fiskeriene er tomme for fangst.

Det foreslås å gjøre følgende endring i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen: § 33a fjerde ledd skal lyde: «Teiner som er satt ut for fangst av sjøkreps, hummer, kongekrabbe, taskekrabbe og annen krabbe unntatt snøkrabbe, skal ha rømmingshull innmontert i samsvar med anvisningene i vedlegg til forskriften.»

Det vil i tillegg bli tatt inn vedlegg med monteringsbeskrivelser for rømmingshull i teiner som benyttes i fisket etter de aktuelle arter. Gjeldende monteringsanvisning for hummerteiner og krabbeteiner vil bli oppdatert.

Fiskeridirektoratets forslag til trådtykkelse i rømmingshull:

Kongekrabbe: 3 mm

Yrkesfiske etter taskekrabbe og annen krabbe unntatt snøkrabbe: 4 mm

Sjøkreps: 3 mm

Sjømatbedriftenes vurdering:

Spøkelsesfiske er et problem som har fått stadig økende oppmerksomhet. Denne problematikken er det viktig å ta tak i. De ressursene som går tapt som følge av spøkelsesfiske kommer ingen til gode i tillegg til at dyrevelferdshensyn spiller en stor rolle. Sjømatbedriftene ønsker å presisere viktigheten av at fisket med teiner blir opprettholdt og ikke blir regulert til et nivå hvor interessen for å bedrive denne typen fiskerier blir svekket. Til tross for at spøkelsesfiske er en problematikk, mener for øvrig Sjømatbedriftene at teinefiske på mange måter kan bli en viktigere og mer relevant måte å fangste på i fremtiden. Dette blant annet fordi teiner i større grad kan selektere uten at det går ut over de artene/størrelsene som ikke er

målarart, at fangsten i stor grad er levende når redskapen røktes, samt at passiv redskap ikke påvirker sjøbunn. I rekrutteringsøyemed, er og vil teinefiske kunne være viktig: Det kreves ikke mye forutgående kunnskap for å sette og trekke teiner, redskapen er relativt sett enkel å håndtere og det kreves heller ikke store eller spesialtilpassede fartøy for å drive med teiner. Vi mener det derfor er viktig å finne gode, varige løsninger på problematikken med spøkelsesfiske.

I over 80 år har det vært teinefiske etter taskekrabbe i områdene Trøndelag og Helgeland. Våre medlemmer er opptatt av rekruttering og råvaretilgang som er stabil og økende for å tilfredsstille et potensielt meget stort marked. Samtidig er særlig taskekrabben en art som bestandsmessig klarer seg veldig godt. Sjømatbedriftene ønsker derfor igjen å presisere viktigheten av at det er en forholdsmessighet mellom de reguleringene som til enhver tid er gjeldende eller foreslås sett opp mot hvilke mål som ønskes oppnådd. Det er viktig å presisere at Sjømatbedriftene mener det er viktig at teiner anvendt i fritidsfiske etter taskekrabbe bør være montert med råtnetråd av hensyn til spøkelsesfiske. For yrkesfiskere, mener Sjømatbedriftene derimot at situasjonen er annerledes: I løpet av en sesong i Trøndelags- og Helgelandsområdene, benyttes det rundt 45 000 teiner i fisket etter taskekrabbe. En yrkesfisker kan benytte 200-400 teiner. Teinene settes på lenk med minimum ti teiner på lenken, mellom teinene benyttes det flytetau. Flytetauet minimerer sannsynligheten for skade og brudd på tau mellom teinene, samtidig som de gjør et evt. sokningsarbeid vesentlig enklere. Lengden på flytetau mellom hver teine er ca 15 meter, dette utløser at samlet lengde på lenker er minimum 150 meter. Teinene blir satt kystnært på grunt vann, ikke dypere enn 40 meter. Disse momentene, som i det vesentlige er særegent for yrkesfiskere gir svært lite, nærmest ingen tap av teiner i det ervervmessige fisket etter taskekrabbe. Jobben med innmontering av råtnetråd vil være en stor belastning, både ved førstegangs montering, men kanskje heller og særlig underveis ved ny innmontering. Holdbarheten til råtnetråden varierer mellom de ulike produsentene, samt at taskekrabben er en art som søker å finne utganger i redskapen og dermed «skjærer og gnager» på det de oppfatter som det svakeste punkt. Dette gjør råtnetråden ekstra utsatt. Ved hyppig bruk, hvilket det er for en ervervmessig fisker både i og utenfor det vi oppfatter som sesong, vil man måtte reparere råtnetråd flere ganger. Dette medfører tap av fangst (når tråden har røket), merarbeid for yrkesfiskeren i utsatte kystnære og forholdsvis grunne farvann (sikkerhet), merarbeid i form av lengre driftstid og dermed mer forbruk av drivstoff og arbeidstimer og lavere snittfangst.

Sjømatbedriftene mener at mange av argumentene hva angår ervervsmessig fiske etter taskekrabbe også er overførbart i fisket etter kongekrabbe: Ofte blir teinene satt på lenke og med flytetau mellom. Fluktåpning påbudt i fisket etter kongekrabbe innenfor det kvoteregulerte området, gjør at krabbe forholdsvis enkelt kommer seg ut av teina. Fiskere melder om at kongekrabbe på opptil 2,5 kg kommer seg ut av fluktåpningen når den går på langs. Videre er kongekrabben en bestand som i utgangspunktet ikke er ønsket i våre farvann.

Yrkesfiskeren, som livnærer seg av sin fangst og som sådan er avhengig av sin redskap, har et relativt større incentiv til å sokne etter tapt redskap der det skulle forekomme, enn fritidsfiskeren som benytter redskap i rekreasjonsøyemed. Med tiden er særlig teiner, men også i noe utstrekning ruser blitt vesentlig mer tilgjengelig for de fleste, redskapen er også blitt rimeligere og flere har tilgang på fartøy og tid til overs for rekreasjon på sjøen i form av fiske med både passiv og aktiv redskap. Her må igjen påpekes at det er en vesensforskjell på den som fisker for å livnære seg mot den som fisker for rekreasjon: Selv om begge lider et tap når man ikke får tilbake sin redskap, vil dette gå ut over yrkesfiskerens grunnlag for sitt daglig virke og levebrød, mens det for fritidsfiskeren ikke vil være et større tap enn det som ble investert i en fritidssyssel.

Det skal være enkelt å forholde seg til regelverket, det skal være forholdsmessig og forutberegnelig. Sjømatbedriftene forstår det som at kravet om rømmingshull i teiner anvendt i fiske etter sjøkreps og kongekrabbe er foreslått for både ervervsmessig og ikke-ervervsmessig fiske. Videre forstår vi det som at kravet om rømmingshull i fisket etter taskekrabbe og annen krabbe enn snøkrabbe nå foreslås innført også for ervervsmessig fiske. Sjømatbedriftene mener i denne sammenheng at ervervsmessig fiske etter taskekrabbe og kongekrabbe skal være unntatt for kravet om rømmingshull med bakgrunn i det ovenfornevnte.

Sjømatbedriftene har tidligere inngitt høringssvar ifm. rømmingshull i leppefiskredskap. Der argumenterte vi for at man bør vurdere en unison tykkelse på råtne-tråd i redskap. Dette blir enklere å forholde seg til for den enkelte aktør. Dersom det utøves et blandingsfiske, kan flere trådtykkelser skape unødvendig forvirring og i verste fall misforståelser el. Vi mener også at råtne-tråden må være av en slik tykkelse at det ikke skaper unødvendig merarbeid for aktørene. En yrkesfisker kan ha flere hundre teiner, det er en stor jobb å montere råtne-tråd i samtlige før oppstart av fiske. Der tråden også må erstattes i løpet av sesongen, kan dette medføre tap av

fangst, unødvendig forurensing og upraktiske, tidkrevende, risikable og ulønnsomme stopp i fisket. Ettersom det er foreslått ulike tykkelser råtne-tråd avhengig av målarten til redskapen, samt at det allerede er innført en viss tykkelse råtne-tråd etter andre arter, mener Sjømatbedriftene at dette potensielt kan skape forvirring og misforståelser. Sjømatbedriftene mener at det bør legges til rette for en tykkelse tråd som i minst mulig grad gir avbrudd for yrkesfiskeren i utøvelsen av fisket under samme sesong, samtidig mener vi at det bør legges opp til en unison trådykkelse. Videre, mener Sjømatbedriftene at det særegne ervervsmessige fisket med teiner etter taskekrabbe bør unntas kravet om rømmingshull i sin helhet. Sistnevnte blant annet fordi det er et svært lavt tap av redskap i dette fisket. Sjømatbedriftene mener også at fisket etter kongekrabbe bør unntas kravet om rømmingshull. Sjømatbedriftene tillater seg også å foreslå å vurdere 4 mm som en unison trådykkelse på tvers av all redskap for yrkesfiskere med unntak av ervervsmessig fiske etter taskekrabbe og kongekrabbe og ellers hvor det ikke foreligger krav om rømmingshull.

Sjømatbedriftenes konklusjon:

Sjømatbedriftene støtter Fiskeridirektoratets forslag under de forutsetninger beskrevet over. Sjømatbedriftene foreslår en unison trådykkelse på 4 mm på tvers av all redskap for yrkesfiskere med unntak av ervervsmessig fiske etter taskekrabbe og kongekrabbe og ellers hvor det ikke foreligger krav om rømmingshull.

Med vennlig hilsen

Sjømatbedriftene

Robert Eriksson

Administrerende Direktør

Helene Kristoffersen

Fagsjef fangstbasert industri